

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy héra. I kor. Egy héra. I kor. 50 Hll. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	--	---

„Kibontakozási módok.”

Debrecen, szeptember 5.

Ellenzéki füleknél nincs ma kedvesebb zene a „válság” szónál. S mivelhogy a valóság nem ezt a zenét játssza füllükbe, betanult szajkóként maguk dudolják magukban, hogy kedvüket élesztgessék. Hiába cáfolnak rá a tények az ellenzéki képzelődésre, hiába áll nyugodtan és megingathatatlanul a munkapárt a parlament porondján, hiába tudják jól, hogy a kormány — amint azt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök maga is kinyilatkoztatta, — terminusokhoz kötve nincsen: ők makacsul áltatják magukat terminusokkal.

Egy ideig szeptember közepére várták az obstrukció — győzelmét. Most már „valamikor”-ról beszél Justh Gyula.

Egy ideig felrázni vélték az országot különböző koholt ürügyekkel és felfújt esetekkel. De az ország csak nem mozdult meg a szolngatásra. Hiába próbáltak tőkét kovácsolni Kecskemét balszerencséséből, hiába kötöttek bele Tisza Kálmán grófnak árpádi nyilatkozatába, hiába próbáltak affért faragni a Justh Gyula vezette tüntető felvonulás békés megakadályozásából és hiába keltek a meg nem támadott sajtószabadság állítólagos védelmére: mindegyik rohamjuk kudarcra végződött. Nem bírták sem érveléssel, sem erővel, mert nem volt részükön az igazság s mert az álsérelmek felfújásában annyira nyilvánvaló volt az ürügykeresés és a hangulatsínálási szándék, hogy senki sem

ült fel nekik sem a Házban, sem az országban s ők kénytelenek voltak minden egyes akciójukat kudarcra abbahagyni.

A parlamenti vereség ellensúlyozására Justh Gyula hangulatsínáló körútra indult ismét. Első állomásként Kolozsvárott mondott „nagy” beszédet csekély közönség előtt és próbálta megokolni az obstrukciót. Rég megcáfolt vádakkal hozakodott elő, leszólt az egész országot, amiért nem volt vele a választáson és nincs vele az obstrukcióban, szidta a kormányt, a megyét, a tisztviselőket, az intelligenciát, az „országot, amely elvek mellett helyt állani nem tud” s közben, anélkül, hogy észrevette volna, súlyos sebeket ejtett saját magán, harctársain és szövetségesein is. Nem sok közünk hozzá, hogy az obstrukció vezére mint bánt el a saját táborával. A munkapárttól és a kormány politikájáról mondott véleményével pedig kár foglalkozni. Ami e szávaiban tény adat, az mind megvolt már cáfolva. A mi pedig szubjektív fölfogás, azzal nem érdemes vitatni.

Mert hogy vitázzunk azzal, aki válságról beszél és kibontakozási terveket kovácsol, amikor válság nincsen? És hogy vitázzunk azzal, aki ha lenne válság, oly módon akarná azt megoldani, ahogy Justh Gyula Kolozsváron tette? Hogy lehessen komolyan foglalkozni olyan nyilatkozattal, amely nem kíván kevesebbet, csak azt, hogy a parlament tulnyomó többsége hajoljon meg az elenyésző kisebbség zsarnokoskodása előtt, vonja vissza a maga javaslatait és váltcoz-

tassa meg azt a parlamenti munkarendet, a melyet nemcsak a közszükség szempontjából, hanem maga belátása szerint, hanem az ellenzék óhajának is figyelembevételével állapítottak meg? Hisz az ellenzék volt az, mely a véderőreformnak előbb való tárgyalását sürgette, mint a választójogi reformét. A jelenlegi ellenzék volt az, mely még nem is olyan nagyon régen a választójogi reformot nevezte osztrák dugárúnak s az osztrák uralom érdekéből közénk vetett problémának. Aki rövid pár esztendőn belül annyi ellentmondásba keveredik, mint az obstrukció vezére, azzal kár vitázni. És nem is lehet. Sem a múlttól, sem a jövőről. Sem az obstrukcióról, sem a kibontakozásról. Ez utóbbiról meg éppenséggel fölösleges minden szó. Mert valóban, ha szükség lesz rá, lesz majd kibontakozás is. Ebben Justh Gyula nyugodt lehet. De ez a kibontakozás semmiesetre sem olyan lesz, aminőt a kolozsvári szónok fest maga elé.

Ő mondja, hogy a nemzet ébredni kezd. Valóban ébred, de nem azért, hogy melléje álljon, hanem azért, hogy egyelőre csak elvileg, állást foglaljon éppen ő ellene. Legjobb bizonyosság rá az a visszhang, amelylyel az olyan nyilatkozatok találkoznak, aminőt Tisza Kálmán gróf mondott Nagyszalontán. A munkapárt ritkán, de annál határozottabban megszólaló tagja elengedhetetlennek mondotta az obstrukciónak majdan való lehetetlenné tételét a házszabályok szigorítása útján.

Lám, ez is egy kibontakozási mód, ame-

Kovács Veron.

Irta: Dr. Irsai Artúr.

Miután a délelőtti órákban s délután is bizonyos ideig az utcákon járt-kelt, hirtelen ott termett, maga sem tudta hogyan, a nagy vásárcsarnok mögött. Szörnyen éhes volt. Tegnap reggel óta, amikor is lakásadójától az utolsó csésze kávé és falat kenyeret megkapta, s megmondák neki, hogy keressen más hajlékot, ehgyomron volt.

Valóban azok könnyen beszéltek. Más hajlékot! De hol? Ki fogadja el! Ha már a koldushajlék-bért sem tudja fizetni (hetenkint egy forintot), akkor hova? Nem, már a koldulás sem ment. Nagyon is sokan voltak. S a rendőrség erősen a sarkukban volt. Hát mit tegyen? Dolgozzon? soha sem tanulta ezt meg s most, amikor az ötvenedik évében volt, most igazán késő lett volna hozzáfogni.

Kezei tétovák és reszketők voltak a túlságos alkoholtól; lábai gyöngék s az egész kiszáradt test képtelen volt bármilyen megérőltetésre is.

Valahogy, anélkül, mintha akarni látszott volna, az asszony belépett a csarnokba. Nagy hetivásár, pénteki nap volt s az óriási épületben hullámzottak s egymást lökdösték az emberek. Az állványok roskadásig tele voltak élelmiszerekkel. Mészárosok, hentesek előtt ott lógtak a nagy, véres húsdarabok, melyek a mi, az ilyenhez szo-

kott szemünkben nem az undor érzését ébresztik, amellyel különben a vért és a nyers húst nézzük. Tarka, színes sorokban hevertek ott a fényes héju almák és körték állványaikon s felhalmozott főzelék-tömegek csalogatták oda a vevőket. Amott a kenyérillat ingerelte; itt a tejet mérték ki. Szalonna-oldalak lógtak alá étvágygerjesztően a szegkekről. S a halkádakból ideáramló átható szag vegyült bele a különböző áruk többé-kevésbé kellemes illatába.

Az öreg asszony hülye és merev tekintettel járt-kelt az elárúsító helyek között. — Nem egy ember lökte meg durván; kedvetlen hangok jelezték neki, hogy utban van s az ugynevezett puttonyos asszonyok, akik zsákmányt lesve szeltek át a tömeget, gyanakodva néztek rá, hogy nem konkurráló-e velők?

Kimerülten ült le végre egy lépcsőre, amely a felső emeletre vezetett. S amint a tömeg elzajlott előtte, amint illat-hullám követett illathullámot és szervezetét működésbe hozta, megjelentek előtte régen eltemetett, régen elsüllyedt képek.

Ott látta magát az egyik gyümölcsállvány előtt, ahol fényes aranyreintettek épen a ferdén ráeső napsugárban villogtak, mint ha biborba és aranyba mártották volna azokat. Ott állt ő vörös-szőke hajával; a vastag hajfonatok a fején tornyosultak, mint az divat volt akkor, tejfehér nyakát a kacéron kivágott ruhában ide-oda forgatván, nehogy

figyelmét valamely járó-kelő elkerülje. Ő volt akkor a legszebb leány a csarnokban; ő, a Kovács Veronka. Ezt mondta mindenki s ezt észrevette a francia konyhamester, aki a nagy szállóban volt alkalmazva; aki ott vásárolt minden gyümölcsöt az öreg Kovácsnál.

Egy szép napon a Veronka főzési tudományt fedezett föl magában s konyha-leánynak állt be a szállóba. Kétfogatu bérkocsin vitette el Francois ur a vásárcsarnokból s minden barátjának majd megpukadt az irigységtől. Ott nagyon gyorsan avanzált.

Csak néhány hónapig volt Francois urnál, amikor egy átutazó bojár fölfedezte és magával vitte Bukarestbe. Onnan egy dicsarnokkal lépett összeköttetésbe, ahol estenként pompás vállait, kacér orrocskáját és éles hangját mutatta be a bukaresti jeunesse doréennek.

Ettől fogva utja sebesen ment fölfelé. — Néhány közbeeső állomáson át Párisba került, egy elragadó szépen berendezett kis hotel'be. Egy pár arab mén volt befogva kocsija elé; a fogat mellett angol hátsó ló, hogy legyen min reggel sétalovaglást tenni; volt cselédsége, ékszeri.

Bizonyos ideig e szédítő magaslaton maradt. Azután a széke Veronue — amint nevezték — megbetegedett. Hosszabb ideig tartó gyógykezelésnek kellett alávetnie magát, mialatt előbb nagyon sovány, majd

lyet kiváló egyének, közjogi és erkölcsi teszteteket egyaránt igen nyomatékosan követelnek ma már. Ezeket a hangokat mindenki természetesnek és jogosnak találja, szemben az ellenzéki kerékkötés kártevő hatásával. Hogy mikor következnek be eme kibontakozási mód alkalmazásának szüksége, egyelőre még nem lehet tudni, de a közhangulatból kivehető, hogy az ország, ha válságba jut, az obstruktorok nélkül fogja megkeresni és meg is találni a kibontakozás módját.

Obstrukció két emberrel.

A képviselőház ülése.

A magyar képviselőházban az ellenzék által teremtett lehetetlen helyzetet legjobban bemutatta ma az ellenzék. Kelemen Samu ugyanis még fél kettőkor befejezte a beszédét. Hogy tehát két óráig az ülést mégis kihuzzák, az ellenzéken zárt ülést kértek s természetesen a tanácskozásképeség megállapítását. És ekkor a teremben két ellenzéki honatya volt benn. Tehát két ember játéka alkalmas arra, hogy megakadályozza a parlament működését. E mindent meghaladó politikai szemérmelenség láttára kitért a munkapárton a fölháborodás s különösen Székely Ferenc igazságügyminiszter ítélte el erős szavakkal ezt a komédiázást, amely a parlamentárizmus egyenes kigunyolása és arculesapása. A támadt nagy kavardásban lovagias ügy is keletkezett, a melyről más helyen emlékezzünk meg.

Tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Technika a feliratok körül.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Bemutatja Trencsén vármegye feliratát a képviselőház jelenlegi tanácskozási rendje ellen, azután a hajduböszörményi gazdasági egyesület feliratát az argentinai husbehozatal tárgyában, az aradi függetlenségi kör két rendbeli feliratát, amelyek az obstrukció és az általános választójog mellett foglalnak állást.

Lovászy Márton a hajduböszörményi felirat kivételével a többi felirat sorsára néz-

gömbölyű s hirtelen aránytalanul kövérre vált. Szőke haja kezdett kihullni: színe megváltozott s a tejfehér bőrön csunya vörös foltok keletkeztek. Előbb lassan, de azután az esés törvényeinek megfelelő sebességgel mindig mélyebben bukott alá a szőke Veronique. Végül szülőhelyére került vissza, mint szeretője egy pincérnek. S azután még mélyebbre jutott mind alább, míg a koldustanyán kötött ki, ahonnan tegnap kiutasították.

Ez a rendes, stereotip története ama fénylő tüzijátékanyagoknak, amelyek valahogy éjjel egy réten égbe röppitettek, megszire elvilágítanak, kápráztató szikraeső alakjában szerteszállnak, azután földre esnek, kiégnek s értéktelen hüvelyekké válnak.

La blonde Veronique ott ült tehát a vásárcsarnok lépcsőjén. Ez volt a szép Kovács Veron: most öreg, rut, az alkoholtól puffadt éhség és nélkülözés által erőtlenné vált asszony.

S valamennyi kép közt, amely homályos és pislogó szeme előtt megjelent, csak az az egy volt eleven, hogy nincs hajléka és ennivalója.

— Mit ül itt? Mi dolga van itt? Puttonyos maga? Mutassa a számát!

Ezek a szavak pattantak el keményen, szárazon s aki hangoztatta, fiatal ember volt, valami vásárbiztos, vagy ehez hasonló.

ve az elnöki javaslattal szemben ellenindítványt nyújt át, amelyekre vonatkozólag 20—20 képviselő névszerinti szavazást és annak a következő ülés napirendjére való halasztását kéri.

Elnök bemutatja továbbá az aradi népgyűlés, Makó város feliratát, hogy a katonai javaslatok vétessenek le a napirendről s helyettük az általános választójog vétessék tárgyalás alá.

Lovászy Márton ebben az esetben is ellenindítványt terjeszt elő az elnöki előterjesztéssel szemben, amire nézve az ellenzék ismét névszerinti szavazást és annak a holnapi ülésre való halasztását kéri.

Elnök ily értelemben rendelkezik. Ezután következtek a napirenden levő névszerinti szavazások. Először a dunaföldvári függetlenségi pártnak, majd Szolnok-Doboka vármegye közönségének feliratára vonatkozó elnöki előterjesztés és Bikády Antalnak, illetve Hock Jánosnak ellenindítványa felett szavaztak.

Mindkét esetben természetesen az elnöki előterjesztés emeltetett határozattá, elvétvén a Ház az indítványozók ellenindítványait.

Debrecen város, Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely város felirataira vonatkozó ellenindítványokat az indítványozók visszavonták s így ezekre nézve elmaradtak a névszerinti szavazások.

A véderővita.

Következett napirend szerint a véderő javaslatok általános vitájának folytatódó tárgyalása.

Kelemen Samu: Célja felszólalásának, hogy megvédje pártját a vita során elhangzott vádakkal szemben. Kéri ezért a Ház engedélyt, hogy a tárgytól eltérhessen. (A Ház megadja az engedélyt.) Foglalkozni kíván elsősorban azon váddal szemben, hogy az ő pártja hiúsította volna meg a koalíció idején a véderő kérdésének a nemzeti követelések szempontjából való megoldását. Ismerteti a 9-es bizottság programját. Ez a program nem nyújtotta azt, amit pártja mint a nemzeti követelés teljesítésének eredménye gyanánt elfogadhatott volna. Különben a koalíció kötelessége közül ki volt kapcsolva a véderő kérdésének megoldása, hanem ott szerepelt a gazdasági kérdés: a bankkérdés megoldásának szükségessége a bankterminus közelsége miatt.

A zárt ülés.

Kelemen Samu beszédének befejezésekor még csak fél kettő volt s így az ellenzék

— Csak pihenek; már megyek is — felelt ő rekedt hangján.

— Nohát! — dörögött a tekintély-fiu és tovább ment.

Az asszony föltápáskodott. De amint menni akart, hirtelen rosszul lett. Az éhség s a pénztelenségéből eredő, rákényszerített abstinencia érvényesült. Amikor egy pillanatra belékapaszkodott a korlátba, szeme a hulladék-kosárra irányult. Mohón kezdett benne turkálni. Kolbászhej, szalonnamaradék, kenyérdarab hevert abban visszataszító tömegben. Gyorsan kikeresett néhány darabot, amikor ugyanaz a hang szólt rá:

— Pfüj! Nem szégyenli magát. Hisz ez undorító! El innen! Ez nem ennivaló. Csak nem akar kolerába esni!

Hanem a buggó kis hivatalnok nem tudta befejezni kérdéseinek lajstromát Kovács Veron egészségi állapotára vonatkozóan. — Mert a kezek hirtelen elbocsátották a kosarat, amelyet fogva tartottak. Egy pillanatig az öreg asszony pislogó szeme még a fiatalemberen pihent, azután szóltanul összeest.

Nagy mozgás keletkezett. Teherhordónok, vevők, eladók, rakodók és semmittevők toladtak oda. Nézeteket hangoztattak, tanácsokat osztogattak, aggályokat fejeztek ki. Azután jött a mentőkoesi, melyért a kis hivatalnok telefonált s Kovács Veron megint kétfogatu kocsin hagyta el a vásárcsarnokot.

ugy akart gondoskodni az idő kihuzásáról, hogy zárt ülést kért, amit az elnök a munkapárt zajos tiltakozása ellenére elrendelt.

P. Ábrahám Dezső a kormányt támadja, amely szerinte nemcsak az egyesületi és sajtószabadságot, hanem az egyéni szabadságot sem tiszteli, amit Mattauseknek, a bányatámadójának esete is bizonyít.

Mádi Kovács János kéri a tanácskozási képesség megállapítását.

Amint ezt az elnök elrendelte, az ellenzék kivonult a teremről s csupán Mádi Kovács János és Lovászy Márton maradtak benn, amire kitért a vihar, amelyről másutt emlékezzünk meg.

Debrecen augusztusban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Ma délután három órakor tartotta meg rendes havi ülését Debrecen város közigazgatási bizottsága. A napirend szerint tárgyalták a szakelőadók jelentéseiket, a melyeket tudomásul vettek. E jelentések során Kovács József polgármester bejelentette azt a ténnyt és Nagy József pénzügyigazgatóhelyettes megerősítette, hogy Debrecen város adóügyi osztályának ügykezelésében a kivetésben és behajtásnál uralkodott évtizedes rendtelenség megszűnt és az adóhivatal a hátralékos munkákat elvégezte, ott ma már normális állapotok vannak. Ezt a bejelentést a közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul.

Az ülésen Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt jelen voltak Kovács József polgármester, Körner Adolf tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Reitz János főállatorvos, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Nagy József kir. pénzügyigazgatóhelyettes, Bacsó Dezső dr., Fejér Ferenc dr., Márk Endre udvari tanácsos, Szilágyi Imre, Tatay Zoltán dr. és Zöld József jegyzők.

(A polgármester jelentése.)

Körner Adolf főjegyző olvasta fel és ismertette a félévi jelentést a szakminiszterekhez és a rendes havi jelentést, amelynek főbb adatai ezek:

A rendőrség letartóztatott 269 egyént, eltoloncolt és kényszerutlevéllel kiutasított 155 egyént. A rendőrség, mint iparhatóság, kiadott 61 iparigazolványt és 131 munkakönyvet. A múlt hóban volt a városban 2062 ember, 564 ló a közös hadseregből, 2328 ember és 730 ló a honvédségből. Beszállásoltak 1080 embert, 391 lovat.

Megemlítette a polgármester, hogy a csatornázási munkák, mint a fémpari iskola építése a befejezéshez van közel.

(Adóügy.)

Nagy József kir. pénzügyigazgató helyettes bejelentette, hogy augusztus hóban befolyt állami egyenes adóban 309328.75, hadmentességi díjban 2062.47, bélyegjövődékekben 62443.49, jogilletékekben 82144.88, díjjövődékekben 2288.35, dohányjövődékekben a vármegye fogyasztását is beleértve 167899 kor. 82 fill., határvámjövődékekben az egész vámkörzet területén 29717.66, fogyasztási és italadóban 270.83.33 korona. Fizetési halasztást adtak 120 esetben.

(Iskolatügyek.)

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő jelentti, hogy a kultuszminiszter a debreceni tanítói árvaháznál dolgozó munkásoknak 700 korona jutalmat utalványozott, a kecskeméti árvaháznak a földrengés által való megrongálódása következtében 127 árvát Debrecenbe helyezett át egy árvaanyával. Végül az árvaház berendezésére újabb 32500 koronát engedélyezett. Elismerete a miniszter Dávid Mihály és Kiss Lajos ref. tanítókat okleveles tanítóknak, megindította az I. számú gazdasági népiskola államosítását.

(Születés és halálozás.)

Az orvosi jelentés szerint, amelynek főbb pontjait más helyen közöltük: született

132 fi, 133 nő, meghalt 104 fi, 99 nő, a szaporodás tehát 62, az arányszám 8.09 százalék. Nevezetesebb halálokok voltak: hevenyfertőző betegségek 3, gümőkór 19, rák 5, görcsök 11, bélhurut 54, erőszakos halál 6. Házasságra lépett 66 pár. A kórházban volt ápolás alatt 631 beteg, ezek közül meghalt 28. A mentők működtek 108 esetben.

(Állategészségügy.)

Reitz János főállatorvos a következőket jelentette be: A hivatalból bejelentendő ragadós állati megbetegedések közül augusztusban egyetlenegy sem került észlelés alá. Feloldták a II. körzetet a takonykór alól, az I. körzetben állandóan grasszált a lépfene.

Terjed a kolera.

Négy új halott Budapesten.

Most már egészen bizonyos, hogy a bünyös könnyelműség, amely a fővárosi szakértőket terheli, végzetévé válik a fővárosnak. A kolera terjed, egyre terjed és aig van emberi hatalom, amely a ragályos kiszélesedését meg tudná akadályozni.

A Duna vizét a Leiner-gyár szennyvize megfertőzte. S akárhogyan örzik is a Dunát, nincs mód arra, hogy a fertőzött víz ne hozza magával retetnetes veszedelmeket.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a bakteriológiai vizsgálat a tegnapi elhunyt *Riesner* Aladár esetében minden kétséget kizáróan megállapította az ázsiai kolerát. A bakteriológiai vizsgálat eredményét közölték a belügyminiszterrel.

Markosek Imréné akit tegnap a villamosról vittek a járványkórházba, ma délelőtt meghalt. Minden jel arra mutat, hogy ő is ázsiai kolerában halt meg, jöhet a bakteriológiai vizsgálat erre az esetre vonatkozólag még folyik.

Elenben *Gombos* István hajókormányos, akit egy uszályhajóról vittek a járványkórházba, — jobban van. — Fölépüléséhez van remény.

Reissinger Mihály 52 éves nyomdász, a Gyömrői-ut 14. számú házában látogatóban volt. Hirtelen rosszul lett és összeesett. Koleragyanus eset lévén, beszállították a járványkórházba.

Tegnap vittek be a járványkórházba *Riegler* Antal kormányost, aki a Dunagőzhajózási Társaság 62.214. számú uszályhajóján betegedett meg. Minden jelenség, a mely *Riegler* észlelhető, kolerára mutat, mivel azonban a bakteriológiai vizsgálatot nem fejezték be az ő esetében, hivatalosan kolera-gyanusnak szerepel. Mind a mellett az uszályhajót már dezinficiáltak, a lágymányosi kolera-kikötőbe vontatták, a hol kitzítették rá a sárga lobogót. Az uszályhajón buzát szállítottak Budapestre, a rakományt azonban az Elevátornál kieresztették.

A Dunaparton még vasnap egy asszonyi holttestet találtak, amelyet a víz vetett a partra. Annyit tudtak meg róla, hogy *Molnárné* volt a neve. A boncolás semmi gyanusát sem mutatott, de a bakteriológiai vizsgálat azzal az eredménnyel járt, hogy a holttest kolerával volt megfertőzve. Erről a belügyminiszterium ma délelőtt kapott jelentést.

Amikor *Bihari* Józsefről, aki a Wellisch-féle faterlepen volt munkás, megállapították, — hogy kolerás, megvizsgálták a telep valamennyi munkását. Megállapították, hogy közülök ketten, *Párkány* István és *Vörös* Imre kolerabacillussal meg vannak fertőzve. *Vass* Bernátdr. a fővárosi bakteriológiai intézet igazgatója kimutatta, hogy e két munkás tápcsator-

nájában koleravibrók vannak. Mindkettőt a Szent Gellért-kórházban helyezték el, jöhetnek csudálatosképpen immunisoknak mutatkoznak a betegséggel szemben. Mivel azonban alkalmasok a járvány terjesztésére, szigorúan elkülönítették őket.

A kolera budapesti áldozatainak névsora: *Halottak*: *Hrotka* József gyári unkás. *Reisner* Károly zenész. *Markusek* Imréné plánétás asszony. *Molnárné*. A járványkórházban betegek, vagy gyanusak: *Bihari* József gyári munkás, *Gombos* István kormányos, *Reiger* Antal kormányos, *Reisinger* Mihály épületmunkás, *Párkány* István gyári munkás, *Vörös* Imre — gyári munkás.

Toselliné emlékiratai.

II.

„Férjhez akarnak adni.“

A párisi *Matin* folytatja Toselliné, az egykori szász trónörökös emlékiratainak közlését. A memoárok második fejezetének a címe: „Férjhez akarnak adni.“

Egymásután vonultatja föl az egykori szász trónörökös mindazokat a hercegeket, akik kezére pályáztak. Elsősorban *Don Pedro* braziliai császár fia. Nem tetszettek egymásnak és a házassági terv hamar meghiusult.

„1887. nyarán a toscanai nagyhercegi család a pillniti kastélyban volt; itt láttam meg először későbbi férjemet, *Frigyes Ágost* szász trónörökösét. A 21 éves, kékegyenruhás, dalia herceg pompásan festett. Azóta sűrűn találkoztunk.

Komoly kérés volt *Ferdinánd* bolgár király, akkor még fejedelem. 1891-ben a bécsi Hofburgban egy családi udvari ebéden *Ferdinánd* fejedelem és fivére, a kóburgi herceg közé ültettek engem. A két testvér azonban édes-keveset törődött velem, sőt ellenkezőleg a fejem fölött magyar nyelven társalogtak s rólam is ejtettek szót. Ugy tettem, mintha egy szavukat se érteném. Ebéd után hibátlan magyarsággal megszólítottam a fejedelmet:

— Mit gondol, rokon, nem volt öntől vigyázatlanság, mikor magyarul beszélt a hátam mögött s nem kérdezett meg előbb engem, tudok-e magyarul?

Ferdinánd fejedelem sóbálvánvá változott meglepetésében, mikor aztán fölocsudott, így szólt fivéréhez:

— Nem tudtam, hogy Salzburgban ilyen gyönyörű virág terem.

Azontul a fejedelem engem „kicsiny nyelv tudós“-nak nevezett.

Ferdinánd fejedelem nagyon tetszett — atyámnak és mindenáron azon volt, hogy elvegyen feleségül, de anyám ellenezte ezt a házasságot.

1892. nyarán *Alcsuthon* láttam viszont a fejedelmet. Itt forma szerint megkért, fölajánlotta kezét és koronáját. Ekkor a fejedelem már nem tett rá olyan kedvező benyomást. — Többször egyedül hagytak bennünket a parkban. — Egyszer a fejedelem hirtelen így szólt:

— Tisztában vagyok magammal. Szeretem önt.

— Cousin, — feleltem neki. — értsen meg jól: sohasem fogom szeretni. — Annyi bizonyos, hogy ha az ön felesége lennék, sok minden előny kecsegtetne, de mi az mind a boldogsághoz képest. Hallgasson rám, *Ferdinánd*, ön azért akar engem nőül venni, mert osztrák főhercegnőt ígért bolgár minisztereinek. — De én nem akarok a felesége lenni. — Tudja mit, kérje meg *Mária* pármái hercegnő kezét.

Faképnél hagytam a fejedelmet, aki nem tudott mit szólni. Bizonyára az a gondolat gyötörte, hogy mit fog mondani most minisztereinek, akiknek megígérte, hogy osztrák főhercegnőt hoz haza feleségül.

Elbeszélésének további során leírja Toselliné, hogy miután *Ferdinánd* fejedelmet kikoszorázta, iszonyuan félt atyjának haragjától. De námsokára új kérés jelentkezett: *Frigyes Ágost* szász herceg. Mikor atyja közölte vele, hogy a herceg megkérte kezét, ő gondolkozási időt kért.

— Nagy öröm fogott el és az a becsvágy éledt fel bennem, hogy majdan királyné lehetek. Az volt a vágyam, hogy megnyerem jövendő alattvalóim ragaszkodását és ez volt az egyetlen kívánságom, amely teljesült. Most is ezer, meg ezer szász állampolgár érez velem, száműzött egyedülálló asszonnyal és imádásig szeretett szász népem ragaszkodása sonasem hagyott cserben.

Lindauba utaztunk és itt találkoztam jövendőbelimmel, *Frigyes Ágost* herceg sokkal félnkebb volt, mint én. Alig mert homlokot csókolni. Mindjárt felismertem benne kitűnő férfias tulajdonságait és ez megnyugtató jövendő sorsom felől.

Toselliné leírja aztán, hogy milyen intrikák kezdődtek ellene a szász udvarnál, mennyi irigye volt és végre is ezeknek sikerült a családi boldogságát megzavarni. Tíz évvel az esküvő után megszűnt a jó egyetértés és a szépen indult családi boldogság válásra vezetett. A sorokból mindenütt kiérzik, hogy Toselliné mentegetni akarja egykori férjét és több helyütt mondja, hogy *Frigyes Ágost* trónörökös a legjobb férfi volt és minden másképpen lett volna, ha az irigyek nem lettek volna olyan hatálimasak.

Az esküvőjéről azt beszéli el Toselliné, — hogy a király mellett ült. Az esküvő után három fiatal királyi herceg, a kit unatott a sok formáság, átugrott a menyasszony uszályán. Az após erre ezt sugta menyének: „A Habsburg-családban az a babona, hogy a ki átugrik egy menyasszony uszályán, az még az év vége előtt meghal“. Erre a hercegnő ezt felelte: „Akkor sietniök kell, mert már novemberben vagyunk“. Két héttel utóbb egymás után halt meg *Zsigmond* és *Ernő* királyi herceg.

A nászlakomán, a melyen nagyon élénk volt a hangulat, *Károly* Lajos királyi herceg, *Ferencz* József király testvére ezt sugta a menyasszonynak: — „Ma irigylem *Frigyes Ágost* herceget a helyéért“. A király az ifjú párnak rendelkezésére bocsátott egy udvari vonatot, amely elvite Prágába.

Párisból táviratozzák: A *Matin* mai száma közli Toselliné emlékiratainak befejezését, a melyben érdekes részletek olvashatók *György* szász trónörököséről. Toselliné ma megírja, — hogy annyira kémkedtek utána, — hogy még a gyónási titkot is megszegték vele szemben.

Színház és művészet.

A bérletrendszer-változás a színházi bizottság előtt. Debrecen város színházi bizottsága holnap, szerdán délután négy órakor ülést tart, melynek napirendjén *Zilahy* Gyula színházvezetőnek a négyes színházi bérletrendszerre vonatkozó beadványa szerepel.

Az első operett-stagione. Az Országos Színészegyesület tanácsa kedvező véleményvel terjesztette a kultuszminiszter elé *Szabados* Lászlónak, az északi színkerület volt igazgatójának kérvényét, amely egy operett-stagione-engedélyre vonatkozott. *Szabados* az engedélyt megkapta és most szervezi társulatát, amely így az ország legelső operett-stagione társulata lesz. A társulat primadonnája *Végh* Gizzi lesz, aki a vidék legkiválóbb operett-színésznőinek egyike. Kivül a társulat csupa elsőrendű színészből és színésznőből áll, nagy kar- és segédzeneműzet egészíti ki a társulatot. A társulat egyelőre tíz nagysikerű operettet vesz fel műsorába, köztük olyanokat is, amelyeket eddig seholsem mutattak be. — *Szabados* szeptember 16-án meg is kezdi működését. Az operett-stagione azokat a nagyobb városokat fogja felkeresni, amelyek teljes színház-évadot nem kapnak és az év egy nagy részében színház nélkül állanak. A társulat előadásait a legtöbb helyen katonazenekar fogja kísélni a társulat karmesterének vezetésével.

Zilahy új társulatának bemutatkozása.

Augusztus 30-án szerdán este mutatkozott be *Zilahy* Gyula új társulata Mármárosházán, ahol a közönség osztatlan nagy tejszéllel fogadta az új tagokat. Nagy sikerei voltak *Borbély* Lillynek s általában a kritika elsőrangú szubrettnek mondja a fiatal művészt. — Ugyancsak nagy elismeréssel fogadták a tár-

sulat többi tagját Székely Gyulát, Falussy Istvánt, Solti Ernőt, Papp Tusit, Szilágyi Ernőt és Békessyt, Belcznay Margitot. A társulat a szezon második részét Bernstein „Uránium” című drámájával kezdte, pénteken a Cigányszerelem ment, amelyben az operett ensemble új tagjait ünnepelte a közönség. Az ünnepségből kijutott a része Zilahyné Singhoffér Vilmának is. Szombaton Ripp van Winklét adták, vasárnap délután a Falurossza került színre, amelyben Székely Gyula az új baritonista nyerte meg a közönség nagy tetszését. Este a Betyárkendőt Abonyi népdramáját adták elő, tegnap Fedora ment a régi és új drámai személyzet kitünő játékában.

Debrecen járványfészek.

Piszkos a piac, az utca, a vágóhid.

A tisztí főorvos jelentése.

Mindannyiszor, amikor a közigazgatási bizottság ülésén Tüdös Kálmán dr. főorvos megteszi jelentését, a legszomorubb képét a közegészségügy rendezetlenségének tárja elénk. És e jelentésekben a legmegszégyenítőbb és legmegdöbbentőbb az, hogy a legnagyobb panasz éppen az utcák, terek tisztátalansága és a városi intézménynél tapasztalható visszás és türethetetlen állapotok miatt hangzik el.

Ilyen állapotok vannak a közvágóhídon, amelynek pedig éppen rendeltetésénél fogva a legnagyobb tisztaságának kellene lennie.

Általában a közegészségügy és köztisztaság rendezése érdekében nagyon sok és sürgős intézkedésre van szükség, erre a tapasztalatra vezet a főorvos jelentése, amelynek rendszeren szomorú adataiból szinte kikiált az a fenyegetés, hogy mi lenne, vagy lesz itt, ha nem tudják elkerülni egy szerencsétlen betegség behurcolását.

A mai közigazgatási bizottsági ülésen a főorvosi jelentés adatain kívül egy felszólalás is mutatta, hogy bárhova tekintsen valaki Debrecenben, mindenhol talál megróni valót. Ma Márk Endre dr. udvari tanácsos szólalt fel és kérdést intézett a főorvoshoz, hogy van-e tudomása azokról az állapotokról, amelyek a sertéshizlalók körül uralkodnak és hogy ellenőriz-e valaki a sertéshizlaló tisztaságát? Mert ott rettenetes dolgok történnek a hizlalókból, amelyek amúgy is megfertőzik a környék levegőjét, kibocsátják a szennyes vizeket, amelyek aztán a szabadban szétfolynak s buzóssá teszik az egész vidéket. S van eset, — hogy a hizlalókból a piszkot három hónapig sem hordják ki.

Tüdös Kálmán dr. elmondta, hogy a 41000 lakossal bíró külterületekre összesen egy hatósági orvosa van s így a kellő felügyelet elvárni sem lehet.

A főorvos ezután havi jelentését terjesztette elő, amely a következő:

A közegészségügyi viszonyok augusztusban valamivel jobbak voltak, mint júliusban. A heveny ragályos betegségek közül a hasihagymáz mutatkozott nagyobb számban. Előfordult számarhurut 23, kanyaró 6, ronszoló toroklob 4, vörheny 6, hasihagymáz 22, trachoma 2, vérhas 1 esetben.

Halálosvégű volt 3 hasihagymázos eset. Nagyobb számban fordult elő a nyári gyermekbélhurut és gümőkór. — Öngyilkosság 6 volt. —

A piacvizsgálatok alkalmával az élelmiszerek minősége tekintetében nagyobb hibák nem találtak. Azonban a köztisztaság a piacokon úgy, mint a város területén rendkívül alacsony fokozaton állott. E tekintetben ez ideig nagyon megnehezítette a komolyabb intézkedést az a körülmény, hogy az első foku rendőrbíró sokszor tulenyhe büntetéseit szigorítás céljából nem lehetett megfélebbesztie. — Hogy ezen segítve legyen, megkerestem a rendőrfőkapitány urat az íránt, hogy utasítsa az I. foku ítélkező hatóságot, hogy a közegészségügyi kihágások tárgyalásairól a hatósági ügyészt mindenkor értesítse. Ilyen módon az ügy sz az enyhe ítéleteket a tanácshoz megfélebbesztie s mód lesz arra, hogy a kihágást elkövetők megfelelő súlyos megtorlásban részesíttessenek. A fenyegető kolera veszedelemmel szemben minden szükséges intézkedés megtétele úgy, hogy bárhomon származó behurcolás felismeréséhez és veszélytelenné tételéhez kellően fel vagyunk szerelve. A hónap végén Kerekes Pál dr. egészségügyi főfelügyelő ur e tekintetben vizsgálatot tartott s kifejezte megelégedését a tapasztaltak felett.

Nem mondható ez el a közvágóhid állapotára, amelyet szintén megvizsgált. A múlt hónap óta ugyan javultak némileg a viszonyok, de még mindig sok ott a kívánni való különösen a tisztaság tekintetében. Rendőrfőkapitány ur maga is konstataulta az állapotok tarthatatlanságát s megígérte, hogy a maga részéről a lehető szigorú intézkedéseket megteszi. Ezenkívül a napokban a tanács részéről is beható vizsgálatot fog tartatni ott, melynek célja lesz a szabálytalanságok gyors és gyökeres orvoslása.

A főorvos jelentése kapcsán emlékezünk meg újból az ő tervéről, amely az egészségügyi szolgáltatnak rendezéséről szól. E terv megvalósítása erősen sürgős, mert napról-napra merülnek fel esetek, amelyek igazolják, — hogy egészségügyi-rendőri szolgálatunk egyáltalán nincsen. Ezt bizonyítja az alábbi pár sor is, amelyet „Több adófizető polgár” aláírással küldtek be ma hozzánk s amelyre föl-hívjuk a rendőrség figyelmét:

Egészségügyi felügyelő járt Debrecenben de azt senki sem látja, hogy az István-malom vizét levezető árokban a Ferencz József-utnál egy döglött disznó hullája már egész feloszlásnak indul. — Szép kilátás a kolerára.

Az elkeseredett hangú felszólalásnak teljesen igaza van. Ilyen esetnek előfordulni nem szabad.

Paprikajancsik.

Vihar a zárt ülésen.

A paprikajancsi szóra tette igazán érdemessé magát az elelnék, amikor először zárt ülést kért minden ok nélkül, azután pedig kivonult a teremből, hogy a tanácskozásképeség megállapítható ne legyen. Eközben és — ezért zudult föl a munkapárt és e közben keletkezett az afér Pál Alfréd és Mádi Kovács János között, amely ma délután hat órakor párbajjal végződött.

A zárt ülésről és az afférről fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

(Kitör a vihar.)

Amikor az ellenzék kivonult csak Lovász Márton és Mádi Kovács János maradtak az ül steremben.

Elnök elrendeli a képviselők megolvasását a tanácskozásképeség megállapítása végett. (Nagy zaj.)

— Székely Ferenc igazságügyminiszter: Ez már gyalázat, amit tesznek. Kész komédia.

Kazy József és többen a terem közepére mennek és onan kiáltják Lovász és Kovács felé:

— Gyalázat!

Felkiáltások jobbról: Névsort kell olvasgatni: Hadd lássuk, kik vannak itt. (Oriási zaj, lármá s folyton hangzik a kiáltás, névsort. — névsort.)

Pál Alfréd: Paprikajancsik.

Mádi Kovács János: Mi az? — Mit kiabál?

Pál Alfréd: Paprikajancsik, paprikajancsik.

Mádi Kovács János: Paprikajancsi maga. Elnök: Kijelenti, hogy száznál több képviselő van jelen.

Ezután indítványt tesz a napirendre vonatkozóan, mire az ülés két órakor véget ért.

(Párbaj.)

Az ülés után Pál Alfréd, aki a paprikajancsi szót általánosságban mondta s a kire Mádi Kovács János ezt visszamondta. Vojnits István és Farkas Pál képviselők utján provokáltatta Mádi Kovács Jánost, aki Lovász Mártont és Justh Jánost nevezte meg segédeül Hosszu tárgyalások után a segédek abban ál-

lapodtak meg, hogy az ügyet fegyveres uton intézik el.

Súlyos feltételű, végkimerülésig tartó — kardpárbajban egyeztek meg.

A párbaj este hat órakor a Rákosi-féle vivóteremben meg is volt. A felek rendkívül hevesen csaptak össze, de az első összecsapásnál egyik sem sebesült meg. A második összecsapásnál azután, amely szintén igen heves volt Mádi Kovács János két súlyos sebet szenvedett, amire az orvosok konstataáltak a végkimerülést s a segédek a párbajt megszüntették. Mádi Kovács János a homlokán és száján kapott két erős vágást. A felek a párbaj után kibékültek.

KÖZOKTATÁS.

TANÉVNYITÓ A FŐISKOLÁN.

A debreceni református főiskolán szeptember hó 9-én, szombaton délelőtt tíz órakor lesz a tanévmegnyitó ünnepély a következő programmal:

A) Istentisztelet a nagytemplomban; kezdődik délelőtt 10-órákor.

1. Oh kereslek . . . Férfikarra átirta: id. Sz. Nagy Károly. Főiskolai énekkar.

2. Fennálló ének. 37. dicséret 1. vers.

3. Gyülekezeti ének. 37. dicséret 2., 3. vers.

4. Imádság. Mondja Csiky Lajos, főiskolai lelkész.

5. 3. dicséret 2. vers a LXV. Zsoltár dalmára. Férfikarra átirta: id. Sz. Nagy Károly. Főiskolai énekkar.

6. Gyülekezeti ének: 179. dicséret 10. vers.

B) Tanévmegnyitó ünnepély a főiskola disztermében, az istentisztelet után.

1. Hazánk. Töröktől. Főiskolai énekkar.

2. Egyházkerületi elnökség, hatóságok s tanárkarok üdvözlése.

3. Rektori székfoglaló értekezés. Tartja dr. Ferenczy Gyula, ez évi akadémiai igazgató.

4. LXXXIX. zsoltár. Férfikarra átirta: Mácsai Sándor. Főiskolai énekkar.

Az ünnepélyre ezuton is meghívja a közönséget a főiskolai énekkar.

A beiratás eredménye a főreáliskolában.

Az állami főreáliskolában tegnap zárult le a beiratás. A beiratás szabályszerű ideje alatt 250 tanuló vétetett föl, 14-gyel több, mint tavaly az egész isk. év folyamán. Ez a létszám nagyobb, mint amekkora az utóbbi hét év alatt tapasztalható volt és nemcsak a tavalyi állapotokhoz képest mutat emelkedést, hanem azt is bizonyítja, hogy a reáliskola évről-évre látogatottabb lesz és fokozatosan közeledik régibb népszerűségéhez. A folyó iskolai évre igazgatói, illetőleg főigazgatói engedéllyel még most is be lehet iratkozni.

A szakirányú pincértanonciskolában a beiratások folyó hó 7-én, azaz csütörtökön délután 3 órától 6 ráig eszközöltetnek az iskola Miklós-utcai 3. sz. emeleti helyiségében. Felkérjük a tanonctartó főnökök urat, hogy tanoncaikat nevezett időben annál inkább irassák be, mert a nem jelentkezők mulasztók gyanánt tétetnek át az I. foku iparhatósághoz. Az igazgatóság.

A református tanítóinkhoz. Mint már említettük, a gazdasági és ipari kérdések köréből érdekes és változatos tartalmú előadásokat fog tartani Debrecenben Oravecz János vándortanító. A sorozatot holnap, szedán délután négy órakor kezdi meg az egyháztéri főiskola 5. sz. tantermében, melyre az érdeklődőket, különösen pedig református tanítóinkat ezuton is meghívja az elnökség.

A politika eseményei.

Az obstrukció ellen.

Gautsch báró látogatása.

Az obstrukcióra naponként mondja ki az ország, a törvényhatóságok, vármegyék és városok a lesújtó ítéletet, hogy az káros, nemzetellenes. És mindjobban beigazolódik az, amit Kossuth Ferenc bevallott, hogy az obstrukciót az ország nem támogatja. Azért persze az obstrukció tovább folyik és az ellenzék naponként megcsufolja a parlamentarizmus szent elvét s egyik szája szélén ordít sajtó és egyesülési szabadságért, a szája másik szélén ugyanakkor gunyosollyal fütyül az alkotmányosság erősségére, a parlamentre.

A politika mai eseményeiről tudósítunk a következő:

Az ország és az obstrukció.

Az obstrukció ellen máig a következő megyei és városi törvényhatóságok foglaltak állást: Egyhanguan: Versec város, Szeged vármegye, Kisküküllőmegye, Debrecen város, Zólyom megye, Ugocsa megye, Beszterce vármegye, Udvarhely megye, Temes megye, Ujvidék város, Selmecbánya, Somogy megye, Trencsénmegye, Tolna vármegye, Esztergom megye, Bácsbodrogi megye, Nyitra vármegye, Szepes vármegye 68—14, Temes város 88—11, Baja város 39—10, Nagyvárad város 34—18, Arad város 54—18, Pozsony város 47—8, Csongrád megye 96—32, Szolnokdobokamegye 90—4, Szeged város 94—42, Torontálmegye 163—15 ellen. Nagy többséggel: Zombor város, Pancsova város, Komárommegye, Sopron város.

Máramarosszigetről táviratozzák: A vármegyei törvényhatósági bizottsága ma tartott rendkívüli közgyűlése 84 szavazattal hat ellenében kimondta, hogy elfogadja Versec átiratát, az obstrukciót elítéli s fölír a képviselőházhoz.

Aranyosmarótról táviratozzák: Bars vármegyei közgyűlése 96 szavazattal 15 ellenében kimondta, hogy Versec és Bélabánya városok átiratait elfogadja és az obstrukciót elítéli.

Gautsch báró Budapesten.

Gautsch báró osztrák miniszterelnök ma Budapetre érkezett s délelőtt kilenc órákor fölkereste Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, akinél most bemutatkozó látogatást tett. Két órán át tanácskozott a két miniszterelnök a közösen érdeklő ügyekről s az osztrák miniszterelnök többek közt szóba hozta a huskérdést is, amelyre vonatkozó tárgyalásokat új alapokon újra felveszik, mielőtt a szakreferensek szabadságaikról visszatérnek.

A látogatást Khuen-Héderváry Károly gróf s a magyar miniszterek délben adták vissza. Gautsch báró délután utazott vissza Bécsbe.

A miniszterelnök utazása.

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma este öt órákor a fővárosból hédervári birtokára utazott, ahol holnapig marad s csütörtökön tér vissza ismét a fővárosba. Visszatérése után fog intézkedni aziránt, hogy a huskérdés tárgyalásainak újrafelvételét a szakreferensek előkészítsék.

HIREK.

— **Kiss Ferenc esperesi beiktatása.** Az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye e hó 15-én, a jövő pénteken délelőtt kilenc órákor tartja a debreceni főiskola disztermében rendez őszi közgyűlést, a melynek keretében iktatják be Kiss Ferenc püspökladányi lelkészt az egyházmegye új esperesét díszes állásába. A beiktatási ünnepélyre a közgyűlés tagjain kívül nagy számmal jönnek el az egyházmegye minden egyházának küldöttjei s így előrelátható, hogy az új esperes installációja alkalmából ugyanolyan fölemelő módon fog megnyilvánulni az alsószabolcsi egyházaknak Kiss Ferenc kitünő egyénisége iránt érzett szeretete és tisztelete, amint azt az esperes-választás során tapasztalhattuk.

— **Homonnai Albert meghalt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tegnap a Szent István-kórházban meghalt Homonnai Albert dr., a jönnévi fiatal író. Agydagánat ölte meg a jelentősen tehetséges író, aki még alig indult meg azon az uton, amelyre a vére, a rátermettsége és lelkesedése vitte. Benne igen sokoldalú, a ritkaságig alaposan képzett író hallgatott el. A nagyváradi reáliskolában érettségizett és nem sokkal később versköltéssel került a nyilvánosság elé. Két kötet verse jelent meg és a „Kagylógyöngyök” című széles körben ismertté és becsültté tette a nevét. Széltében akkor kezdték emlegetni, amikor „Az ifjú Csokonai” című színművével megnyerte az első díjat. A pályázatot Zilahy Gyula szinigazgató hirdette és a Csokonai-kör bírálta meg a művet, amelyet a debreceni színházban el is játszottak igen szép sikerrel. Szakács Andornak egyik legjobb alakítása volt az, amelyet e darabban teremtett. Homonnai fölölvasást is tartott a Csokonai-körben s e két alkalomból ünnepelték a fiatal író, akit itt nagyon megszerettek.

Sok méltánylást kapott Sophus Michaelis „Forradalmi nász” színművének poétikus, szép fordításáért és tavaly nagy erkölcsi siker járt a Magyar Színházban előadott „Gyges és Tudó” című, klasszikus tárgyú színműve nyomán. A folyoiratok és a napilapok sok novelláját és tárcáját közölték és minden egyes írása újabb bizonyossága volt gyorsan fejlődő, nemes izlés átszötte talentumának. Legutóbb az oberammergaui színjátékról írt szatirikus könyve keltett nagy feltűnést. A modern magyar irodalomban Homonnai különösen fantáziája szépségével, régmúlt dolgokat a saját élményeivé erősítő szenzivitásával tűnt ki.

— **A tüdővész Debrecenben és Hajdu-megyében.** A belügyminiszteriumban most készült el a tüdővész pusztításának 1910. december haváról szóló statisztikája. Eszerint a múlt év utolsó hónapjában 5492 lélek pusztult el tüdővészben Magyarországon. Ebből a döbbenetesen nagy számból Debrecenre 24, Hajduvármegyére 28 esik. A szomszédos Biharvármegyében Nagyvárad városával együtt 175, Szabolcsvármegyében 80, Szatmármegyében 113, Szilágymegyében 55 ember halt meg tüdővészben.

— **Anarkisták a spanyol trónkövetelő ellen.** Freiburgból táviratozzák: Jaime Bourboni herceg, spanyol trónkövetelő, már hosszabb idő óta a svájci Freiburgban nyaral. A rendőrség most kiderítette, hogy a herceg ellen a spanyol anarkisták összeküvést szöttek és az a tervük, hogy a trónkövetelőt elrabolják a Garcia-villából. A herceg tudomást szerzett az összeesküvésről és erős őrizettel vette magát körül. Salamanca márkai és egy csomó svájci és spanyol detektív őrzi a herceget.

— **A prezumpatív trónörökös és a zsidó kántor leánya.** A bécsi udvari operaház még Weingartner Félix igazgatása alatt, körülbelül két évvel ezelőtt elbocsátotta tagjai sorából Bland Elzát, aki egyik leghasznavehetőbb művésznője volt az operaháznak és népszerű volt a közönség körében is. (Mellesleg megjegyez-

ve, egy bécsi zsidó kántor leánya.) Weingartner egy szép napon tudomására hozta a művésznőnek, hogy a szerződését nem újítják meg és bár a bécsi lapokban is erősen megtámadták ezért az igazgatót és mindenféle beteljes erőlködött a művésznő érdekében, Bland Elzátak távoznia kellett. El is ment Bécsből, class operatársulatokhoz szerződött és azóta számottevő sikereket aratott olasz színpadokon. Hogy miért kellett a kedves és népszerű Bland Elzának távoznia Bécsből arra nézve akkoriban az összes bécsi színházi pletykák megegyeztek. Széltében-hosszában suttogták, hogy egy fiatal főherceg miatt, Károly Ferenc József, a jövendőbeli trónörökös miatt. — Így akarták azok a hatalmak, akiknek döntő szavuk van a bécsi operaház dolgaiban. És hogy a suttogók és pletykázók nem minden alap nélkül suttogtak és pletykáztak akkoriban — mikor Bland Elza távozott Bécsből, azt egy érdekes hír bizonyítja, melyről ma értesít telefonon bécsi tudósítónk. Eszerint Gregor, a bécsi operaház igazgatója, a mostani szezont kezdetől fogva visszaszerződtette az Operaházhoz Bland Elzát. Most már énekelhet a bécsi udvari operaházban. Mert most már a jövendőbeli trónörökös — vőlegény.

— **Lezuhant aviatikus.** Madridból táviratozzák, hogy Huelvasban Poitiers francia aviatikus tegnap motorrobbanás következtében nyolcvan méter magasból lezuhant. Esés közben a készülék meggyulladt és az aviatikust csak szénné égve szedheték ki a gép roncsai közül.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház gazdasági bizottsága szeptember hó 6-án délután 4 órákor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyeket tárgyalnak.

— **Halálos robbanás egy gyógyszerárban.** Zilahról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt pénteken reggel a tasnádi gyógyszerárban. Ráth Vilmos gyógyszerári gyakornok gyertyával lement a pincébe a szükséges szerekért. Többek között éterre is szükség volt, s mikor ezt töltötte ki egy bádogszeleccéből, a gyertyát olyan közel tartotta hozzá, hogy az éter meggyulladt és felrobbant. A szerencsétlen ember menekülni kezdett, de a nagy iiedtségben feldöntött egy állványt, a melyen szintén gyógyszerek voltak, mire a gyógyszerek szintén meggyulladtak és felrobbantak. Ráthot csak reggel kilenc órákor sikerült kihozni a pincéből, — teljesen szénné égve.

— **Öngyilkos gyermek.** Kovács Gábor 14 éves cserei fiú, aki Magyar Gábor gazdálkodónál szolgált ma reggel az erdő egyik fájára felakasztotta magát, mire tettét észrevették, már halott volt.

— **A kigyó-ember szökése.** Aradról jelentik: Ujvárosi László, egy vándor-cirkusz kigyó-embere, lopás miatt 2 napi börtönbüntetést kapott, amelyet az aradi törvényszék börtönében kellett kitöltenie. A múlt éjjel a kigyó-ember a börtön félreeső helyiségéből az ablak vasrácsai közt kibújt és az esővíz-csatornán az utcára leereszkedve, elmene-kült.

— **Gyilkos vadászok.** Kassáról táviratozzák: Gróf Andrassy Dénesnek Derenk község vidékén hatalmas erdősegei vannak, amelyeknek Tégl János erdőőr viselte a gondját. Tégl nagyon lelkiismeretesen végezte dolgát s ez volt az oka annak, hogy a környékbéli vadászok életére törtek. Az erdőőr tegnap eltávozott hazulról, hogy megtegye rendes útját az erdőben. Mivel estig nem tért vissza, keresésére indultak hozzátartozói. Hosszas kutatás után ráakadtak egy erdei uton, ahol arccal a földnek fordulva, kilenc lösebből vérezve, holtan feküdt. A mellén, bal arcán -s a nyakán vannak sérülések. Fegyverének agyát is széttroncsolta

egy lövés. A szádmási csendőrös jelen-tésére dr. Füstly Antal kir. ügyész és dr. Szentimrey Ákos dr. törvényszéki orvos kiszállottak Kassáról a helyszínére és meg-ejtették a nyomozást. A szádmási csend-őrösöt hét emberrel megerősítették. A nyo-mozás szálai a környékbeli hirhéd vador-zókhoz vezetnek.

— **Agyonlőtte magát a temetőben.** Haj-duböszörményből jelentik: Csuka Sándor fia-tal gazdálkodó ma a temetőben agyonlőtte magát. Tettének az oka — hogy szeretett egy leányt, aki máshoz ment feleségül.

— **Az éjjeli látogató.** Szolnokról táv-iratozzák: A napokban a csendőrségnek a következő esetet jelentették be: Heller Sán-dor szolnoki lakos éjjel arra ébredt fel, hogy gyanus zörejt és csendes lépteket hall. Szét-nézett a szobában és megrémülve látta, hogy egy ismeretlen nő betöri az utca ablakait. Heller hallgatódzott és várta a fejlemé-nyeket. Egyszerre csak észrevette, hogy a nő a fejét fölfelé szegezi az égnek és karjá-val bizonytalan mozdulatokat végez. Majd kinyitja az ablakot, belopózik a szobába, kör-nyülkésztál, de nem nyúl semmihez. Később a nő kimászott az ablakon, nagyobb köveket szedett föl az utcán és ezeket a szobába dob-ta. Heller nagy ijedtségében képtelen volt szólni a tiokzatos nőnek, aki távizni kez-dett és nemsokára eltűnt a sötétségben. A csendőrség nyomoz a titokzatos esetben.

— **A nagycseri postakézből.** A pos-taigazgatóság nemrégiben a nagycseri ál-lomáson postahivatalt rendezett be és föl-kerlte a várost, hogy erdővédelmi és erde-szeivel kébesítse el az erdőn lakóknak szóló postai küldeményeket. Hónapok óta tárgyalja ezt az ügyet a városi tanács, míg most kimodta, hogy miután a postahivatal hatásköre alá tartozó terület igen nagy, az erdészek száma igen kicsi, elfoglaltságuk pedig nem engedi meg, hogy egyéb munkát is végezzenek, a kézbesítést nem teljesít-heti, hanem fölkerli a postaigazgatóságot, hogy a kézbesítésről gondoskodják és in-kább néhány száz koronával hozzájárul a költségekhez.

— **Tűz egy tébolydában.** Szabadkáról táviratozzák, hogy az ottani állami elme-gyógyintézet pincéje ma reggel kigyuladt. Az udvaron sétáló elmebeteg közt a tűz nagy riadalmat okozott és csak nehezen le-hetett őket a veszedelem helyéről eltávolí-tani. A tüzet elfojtották, mielőtt tovább ter-jedhetett volna a betegszobák felé.

— **Világhírű Jta és Borsalino kalap ujdonságok nagy választékban Frank Testvé-reknél, Szent Anna-utca sarok.**

— **A Hungária-kávészármű ma szerdán este ünnepélyes megnyitás lesz, az ujonnan átalakított kávészárműben, Rácz Károly és fia zenekara által ünnepélyes nagy zeneestélyt. Tisztelettel íj. Weichinger Károly.**

— **Perczel Carola tánciskolájában a tan-folyam szeptember 20-án kezdődik meg fiúk és lányok részére. Tandíj: 20 korona. Beiratkozni lehet d. e. 9—12, d. u. 2—5-ig a Kandia-utca 15. számú lakásán.**

— **Zeneiskolai beiratások.** A P. Nagy Zoltán főiskolai tanár, állami kép. okl. zene-tanár igazgatása alatt álló zene-konvenció-riumban megkezdődtek a beiratkozások. — **Tanszakok: zongora, hegedű, ének gor-donka, cimbalom, zenetörténet, elmélet, ösz-hangzattan, kamarazene, zenekar. A 10 tagú tantestület állami képesítési okl. zenetaná-rokból, kiváló művészekből, elismert peda-gogusokból áll. Tanítás: kezdettől kiművelé-sig. Tandíj 8 kor., a középosztályban 10 kor. havonként, a kiművelési és orsz. akadémiai elők. tanfolyamon 12 korona. Az egész év-re szóló beírás díja 5 kor. Részletes felvilá-gosítással P. Nagy Zoltán igazgató szolgál az intézet új helyiségében: Kossuth-u. 20. sz. (Dóczy-intézet szomszédjában.) Hivatalos órák d. e. 9—2, d. u. 3—6. Telefon 879. sz.**

— **Iskolás fiúknak kalapok legnagyobb választékban Frank Testvérekénél Szent An-na-utca sarok.**

— **A napközi Diákotthonban a beiratások megkezdődtek, még pedig oly sikerrel, hogy csak 10 hely van még üresedésben. Havi díj előlegesen fizetendő husz korona, amelyért a tanuló (gimnáziumi, reál., keresk., polgári) ok-tatást, felügyeletet élvez és izléses uzsonnát kap. Megnyitás e hó 7-én. A növendék az ot-tonban d. u. fél 3 órától esti 7 óráig tartózkod-ik és ezen idő alatt szakzerű felügyelet és tanári segítség mellett végzi tanulmányait. — Bárminemű felvilágosítással szívesen szolgál az Izraelita Fiuinternátus Diákotthon igazga-tósága (Darabos-utca) A napközi diákotthon-ba felekezeti különbség nélkül felvesziünk nö-vendékeket. Az igazgatóság. Telefon 813.**

— **Iskolai könyvek ódon és új állapot-ban az összes létező iskolák számára kapha-tók Hegedűs és Sándor könyv és papírkeres-kedésében Debreczenben, Kossuth-u. 11. sz.**

— **Svefics intézeti és róm. kath. főgym-nasiumi tankönyvek Acél antiquariumában szerezhetők be.**

— **Bérmálási imakönyvek, római kathy-likusok számára a legközelebb megtartandó bérmálás alkalmából óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyv és pa-pírkereskedésében Debreczenben Kossuth-u.**

— **Hatóságilag fertőtlenített ócska tan-könyvek, valamint új állapotban is legelő-nyösebben Acél antquariumában szerezhe-tők be. Legnagyobb tankönyvraktár.**

— **Alföldy Károly tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik. Be-iratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. Telefon szám 510.**

— **A Magyar Király kávéházban ma és következő napokon Beresényi Ferike buda-pesti hegedűművész vezetője alatt álló symphonikus nőzenekar hangversenyt tart. Karmester Berson Leó.**

Megnyilt! Megnyilt!
Szabó Miklós
kész férfi-, nő- és gyermekruha nagy-
áruház
DEBRECZEN, Placz-utca 61. szám.
(Fischer-palotában, Szt.-Anna-utczával
szemben.)
Külön termék mérték utáni rendelésekre.

— **Bancsi Mária és Nagy József angol és francia női divatterme Debreczen, Kossuth-utca 50. sz.**

— **Remény kávéházban ma és a követ-kező napokon egy elsőrendű nagy női Tam-burica-zenekar hangversenyt tart Nedeiko-vits Dusan vezetése alatt.**

— **Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Meny-asszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyer-mekkelengye.**

Legnagyobb választék
harisnyákban
kötött és szövött árukban
Márton Gyula és Fia
ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főtér- és Simonffy-u. sarok, a városházával
szemben. — Fiók üzlet nincsen.

— **Zander-féle gyógyintézetem szeptember 1-ével újra megnyitott. Gyermek-
testfejlesztő gyógygymnasztikája elferdült és rosszul fejlett gyermekeknek d. u. 3—6 óra között. Sérülések, bénulások utáni mozgási zavarok, székrekedés stb. ellen, nők d. e. 11—12-ig, férfiak 12—1-ig látogathatják az intézetet. Forró-levegő fürdők. Villanyosság. Dr. Szász Adolf orvos, Placz-utca 59. Telefon 389. sz.**

— **Kalapok, nyakkendők stb. az előre-haladott idény miatt mélyen leszállított ár-ban kaphatók. Györfi Testvérekénél, Debre-czen, Placz-utca 30.**

MUSCHONG-BUZIASFURDO
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BACTERIUM MENTES természetes ásványvíz, nádit, gyf-gyit. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmencede az idült burujainál, hógyk- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek burutos bántalmánál k tűző ba-tésúnak bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat
Fried D. Lajosnál fűszer és csmege kereskedésében.
Debreczen, Placz-utca 72. — Telefon szám 740

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni üzománys távirati jelentése.

Budapest, 1911. szept. 5.

Készaru 5 olcsóbb.	
1911. októberi buza	11.75 —
1912. apr. buza	12.03 —
1911. októberi rozs	10.27 —
1911. ápril rozs	— — —
1911. okt. zab	9.25 —
1912. máj. tengeri	8.30 —
1911. aug. tengeri	— — —
1912. szept. tengeri	8.65 —
1911. jul. tengeri	— — —

Szállítás az aknaszlatinai bányák részé-re. Az aknaszlatinai főbányahivatal pályáza-tot nyit zab, széna, olaj, faggyu, kenderka-nócok és zsinórok, mész és különféle fa-anyagok szállítására. A versenytárgyalási hirdetmény megtekinthető a debreceni ka-mara segédhivatalában.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany érem-mel és oklevéllel tüntették ki

**a Fáy arozorémet
Fáy szappant
és Fáy poudert**

mint legjobb arczsépfő szer, melynek használatától minden szepő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ár 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárba

Kossuth-utca 8. (A színházmellett)

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvei József.

Elmehetsz, amikor biztonságban leszel. Nincs más mondani valóm, de kegyelmed el-mondja, amit én tudni akarok ost.

Ulusia a legény szép arcát nézte, mély szeméibe elmerült a lelke és érezte, hogy for-ró a keze, mikor az övét megfogja.

— Hogy jutottam ide? Mi ez itt? — kér-dezte sebesült karjára mutatva.

— Voltak, akiknél fegyver volt a tömeg-ben és én a karommal védelmeztem, de ügyet lenül, bocsásd meg nekem. De nincs olyan or-vos Galiciában, mint az anyám és halált je-lentene, ha most hívánk ide egyet.

— Nem is akarom, Jura, — mondta és most nevezte így először, mióta ismeri. — Tudom, hogy barátok között vagyok, annyit megértettem már a legelején.

Jura arcára árnyék borult.

— Barátok, akik előidéztek ezt. A házad lerombolva és a nép a halálot kívánja. — De még szégyelni fogják magukat, — mert Rabka feltámad megint. A nép térdelni fog előttem. Erre esküszöm és keresztül viszem, ha addig élek is.

Egy darabig némán feküdt, aztán megkérdezte, amit az előbb már az anyától kérdezett.

— Van más neved is? Nem mindig hívtak a hős Jurának?

— Gyermekkoromban Fülöp volt a nevem.

— A nagybátyám neve . . .

— Az ő nevének a tiszteletére. — Akkor aztán jött egy nap, mikor a tanítóm. Arthur barát másképp akarta. Ő nevezett el Jurának — és azóta úgy hívtok mindenki.

Elgondolkodott fölötte, de nem akart tovább is a tárgynál maradni. Aztán utabb kérdések következtek:

— Hol van ez a barlang?

— A keleti gallérián.

— Hogy menekültek ide?

Jura röviden válaszolt, mint a ki nem a szavak embere.

— Ez a barlang a rendőrség és a nép ismeretén kívül esik. Azt mondják, csak én és az anyám juthatunk el ide. Ide hoztalak, — amíg a nép megint szre tér és megértik, mit miveltenek. De azt nem tudom, mikor jó el az a nap.

— De a katonák, akik Krakóból kellett hogy jöjjenek?

Jura mosolygott.

(Folyt. köv.)

Iskola táskák

legolcsóbban és a legnagyobb választékban beszerezhetők Piacz 52. Miklós-utcával szemben

Schwarz M. L.-nél.

Iskolás fiúk és leányok részére

intézeti fehérneműek

szobkendők, matraczok, paplanok, flanel takarók, eszernyők

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Reichmann Divatáruháza.

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha különlegességek** minden nagyságban eredeti angol facon, bársony, szövet és jó mosó barchet

Pelüche, posztó és szövet leány köpenyek!

Valódi angol és francia costum ujdonságok, kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmű, rövid, belés árúk. Szabó kellékek nagy választékban. **Zsinór, óv, minden színben 2 kor.** Saját készítésű cloth paplanok kor. 7.50-től. E edeti francia reform fűzők. Női autuka és fekete ernyők. **Intézeti leány és fiu fehérneműek** minden nagyságban. — **Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készíttetnek.**

Royal szállodával szemben. Piacz-u. 85

Egy ügyes fiu tanulóknak felvételre.

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém tisztelt megrendelőimet értesíteni, hogy **lakatos műhelyemet** Szalkai-u. 4. szám alól Miklós-utca 18. szám alá helyeztem át. Tisztelettel

NAGY LAJOS lakatos mester

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy Mester-u. végén Ujvárosi-ut 5. sz. alatt a mai kornak megfelelő

vas-, fémöntő- és géplakatosság

ujra üzembe vette kezdetét és mivel két szakember vezetése alatt elvállalunk mindenféle **gazdasági gépek, szivattyúk és szőlészeti eszközök** elkészítését és javítását, azonkívül a legkomplikáltabb mechanikai és szerszámgépek műszakilag pontos javításait. Szabadalmi kísérletezési munkálatokat is elvállalunk

A n. é. közönség becses pártfogását kérve tisztelettel

Bozsik és Nagyváthy.

Tanulók felvételnek.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Pályázat.

Debreczen szab. kir. város fiu iparos tanoncziskolájában, a 33564—1893. sz. vkmin. rendelettel kiadott „Szervezet“ 56 ik §-a alapján megüresedettnek tekintett **11. (tizenegy) közismereti óraadól és 3. (három) rajztanítól óraadól állás pályázatnak** utján a következő 1911—12-ik évre betöltendő lévén, a megjelölt állásokra pályázat nyitattik.

Fixetés: A közismereti csoportokban óránként 80, a rajzcsoporthozban 100 korona.

Kötelesség: a „Szervezetben“ a megfelelő csoportokra előirt tanterv szerinti tanítás, heti 4, illetőleg 3 órán. A csoportba osztás a felügyelő Bizottság joga.

Megjegyeztetik, hogy a rajzóraadói csoport közül, egy építő ipari (kőműves), kettő pedig szabó szakrajzcsoporthoz.

Pályázhatnak, kiknek megfelelő (pl. technológiai iparmuzeum utján stb. szerzett) képesítésül van, vagy hasonló szakon, ipariskolában már tanítottak, vagy tanítói oklevéllel bírnak.

Kellően felszerelt kérvények: Aczél Géza városi főmérnök, felügyelő Bizottsági elnök címére f. hó 8. déli 12 óráig (Simonffy-u. 2. sz. alá) küldendők.

Debreczen, 1911. szeptember 5.

A felügyelő Bizottság.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cim táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Eatthyány-u. 22. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

női divat termemet

Piacz-u. 56. sz. alatt megnyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

Katz Róza, Piacz-u. 56.

Tanuló leányok felvételnek.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ
DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petőszócsy, Palfáva és Farkasvölgyi bányák darabos, kocská, durva, agra és aprószén termékeit cseplési, szobátüzelési és ipari célokra

1568—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V 3003/3. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Néptakarékpenztár mint szöv. részére debreczeni lakosoktól 308 kor. 53 fill. 385 kor. 67 fill. tőke, ennek 1910. év november hó 12. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 202 kor. 96 fillér perkölttség erejéig 1910. évi szept. hó 12-én bíróilag lefoglalt és 990 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1911. évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Simonffy-ut 12. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi augusztus hó 16.

Olah Géza, bírói kiküldött.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika erém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakaosabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balázs Ödön utód

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

27 éves csinos özvegy asszonykának ki édesitené meg unalmas esti óráit, irjanak „Egyszer élünk” jelígre a kiadóba.

Szép fiatal uri leány keresi jó módú uri ember barátságát, ki álláshoz juttatná. Esetleg háztartását vezetné. Szíves megkeresést „Modern leány” jelígre a kiadóhivatalba.

Okos, fiatal 16—17 éves barna baba állandó ismeretségre vágyik, gavallér gentleman. Leveleket „Igazgató” jelígre a kiadóba.

Betöltendő.

Szakképzett üzletvezető újonnan épített szálloda kávéház, vendéglő és borüzlet részére felvétetik Hatvan-utca 61. Emerich Arnoldnál

Intézeti szolgáló aonnal felvétetik. **Diákotthon, Darabos-utca.**

Megbízható te, kihordó kocsis felvétetik Debreczeni tejcsarnok Széchényi-utca 25.

Jó fizetéssel 13—15 éves fiu küldöncznek felvétetik. Czim a kiadóban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel.

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható **Deutsch Lajos** fűszerüzletében, Piacz-u. 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható **Lindenfeld J. Jenő** fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon.** Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsá paprika különlegességek óriási raktára **Lindenfeld J. Jenő** nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Tankönyvek! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek **fél áron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumában **Füveszkert-u. 14.** Rajzeszközök, rajztáblák, írószerek leszállított áron.

Csömege szőlőt szép Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill. Darvas Miksa szőlőkiv tele. Telefon 294.

Jókarban levő lámpa olcsón eladó. Piacz 42. sz. alatt, hátul az emeleten.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti áruház **Degenfeld-tér 1. sz. alatt,** ahol ez n két héten egy pár ezer **selyem, bársony, szövet és batist** blouzek kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze.

Gyermektelen, vagy kiscsaládu házaspár házmesternek kerestetik. Jelentkezők Hatvan-utca 44. sz. a. kapnak felvilágosítást.

Csömege szőlő, 5 kilós kosarakban 1 forint 20 krajczárért kapható **Vadásznál Varga-u. 35.** Telefon 488. Ugyanott szőlős kosár kapható.

József királyi herceg-u. 16. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. A ház 1917-ig adómentes.

Olajos hordók kaphatók **Piacz-utca 49. sz** alatt a keresztépületben.

Különféle.

Megnyit **Goldstein Herman** legmodernebbü berendezett orth. tódegája **Piacz-u. 85. sz.** **Wiener-palota.**

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák
és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléesos kitűnő minőségű

üveg és porcellánneműek

valamint **alpakka, alpaka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.**

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Videki megrendések pontosan teljesítettek.

Menyasszonyi kelegye raktár.

Épület üvegezési és kőpöröztelési alkatlalt.

Borral, málmával

kellemes,
üdítő.

Akinek az egészsége drága, az igyon
Kövesligeti ásványvizet.

Kapható mindenütt.

Főraktár:

Klein Ignác

nagykereskedőnél.

13921/1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy az alább megnevezett lak- és üzlethelyiségek, valamint földek bérbe, illetőleg haszonbérbeadására **a f. évi szeptember hó 6-ikán azaz Szombaton d. e. 9 órakor** a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni.

A bérbeadandó helyiségek és földek a következők:

1. A városház alatti 17-ik számú (jelenleg **Kindris János** bérletében álló) bolthelyiség az 1912. évi május hó 1-től, 1915. évi május hó 1-ig terjedő három évre; kikiáltási ár 700 korona.

2. Városház alatti 4-ik számú pinczehelyiség, ugyanazon időre; kikiáltási ár 160 korona.

3. A sertés vásártéren gyakorolható kizárólagos étel és ital árulási jog az 1912. évi december hó 31-től, 1915. évi december hó 31-ig terjedő három évre; kikiáltási ár 411 korona.

Az árverelő által az árverés napján a kikiáltási ár 10%-a készpénzben az árverelő bizottság előtt leteendő.

Az árverési feltételek a számvevőségénél, a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1-ig) az érdeklődők által megtekinthető.

Kelt Debreczen, sz. kir. város Tanácsának 1911. évi augusztus hó 31-én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

:-: **Piacz-utca, a Főpostával szemben.** :-:

Intézeti leány felöltők és Iskola Costümök

ősz és téli idényre dus választékban megérkeztek és szolid olcsó árban szerezhetők be.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.